

Uchwała Nr 885.53.2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z dnia 12 marca 2024 r.

w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego wobec części uchwały Rady Gminy Wysokie

Na podstawie art. 61 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.), art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

wszczyna się postępowanie nadzorcze w celu stwierdzenia nieważności § 2 ust. 2 oraz § 4 uchwały Nr LI/405/2024 Rady Gminy Wysokie z dnia 21 lutego 2024 r. w sprawie zarządzenia poboru podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso oraz wyznaczenia terminu płatności dla inkasentów, z powodu naruszenia art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70 z późn. zm.), art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333 z późn. zm.) i art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888 z późn. zm.) oraz art. 28 § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 z późn. zm.).

UZASADNIENIE

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie po zbadaniu doręczonej 28 lutego 2024 r. uchwały Rady Gminy Wysokie, o której mowa w sentencji, uznało, że została ona podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

Badaną uchwałą Rada Gminy Wysokie zarządziła pobór podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa, wyznaczyła inkasentów (sołtysów z terenu poszczególnych sołectw Gminy Wysokie) i określiła wysokość wynagrodzenia za inkaso.

W § 2 ust. 2 uchwały Rada Gminy postanowiła, że: „W przypadku zdarzeń losowych lub innych przemijających przeszkód, uniemożliwiających sołtysowi inkasowanie podatników Wójt Gminy na wniosek Skarbnika Gminy, na czas trwania zdarzenia wyznaczy inną osobę”. W ocenie Kolegium zapis ten narusza delegację ustawową wynikającą z art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6b ustawy o podatku rolnym oraz art. 6 ust. 8 ustawy o podatku leśnym, zgodnie z którą rada gminy może zarządzić pobór podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczyć inkasentów i określić wysokość wynagrodzenia za inkaso. Delegacja ustawowa wyraźnie przypisuje uprawnienia do określenia inkasentów radzie gminy, tymczasem Rada - w przypadku wystąpienia okoliczności wskazanych w § 2 ust. 2 uchwały - scedowała tę kompetencję na wójta gminy, naruszając powołane wyżej przepisy.

Również poza delegację ustawową, zawartą w przepisach art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6b ustawy o podatku rolnym oraz art. 6 ust. 8 ustawy o podatku leśnym wykraczają postanowienia zawarte w § 4 uchwały, o treści: „Ustala się termin wypłaty wynagrodzenia dla inkasentów, z tytułu poboru podatków: od nieruchomości, rolnego i leśnego do 15 dnia włącznie, następującego po miesiącu w którym zgodnie z przepisami prawa podatkowego, wpłata podatku lub raty podatku powinna nastąpić”. Przytoczone przepisy delegacyjne nie uprawniają bowiem organu stanowiącego do określania kwestii związanych z ustalaniem terminu wypłaty wynagrodzenia inkasentom. Takie kompetencje dla rady gminy nie zostały ustalone także w art. 28 § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, który to przepis ma zastosowanie w sprawach dotyczących podatków i opłat lokalnych. Rada gminy, na podstawie tej regulacji prawnej, może ustalić wynagrodzenie dla inkasentów z tytułu poboru podatków stanowiących dochody budżetu gminy.

Ponadto Kolegium wskazuje na zbędne powołanie w podstawie prawnej art. 47 § 4a ustawy Ordynacja podatkowa, z uwagi na brak regulacji w uchwale odnośnie wyznaczenia późniejszego niż ustawowy, terminu płatności dla inkasentów.

Należy dodatkowo wskazać, że w § 3 uchwały posłużono się pojęciem „prowizji”, które nie wynika z ustaw podatkowych. W art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6b ustawy o podatku rolnym oraz art. 6 ust. 8 ustawy o podatku leśnym mowa jest nie o „prowizji”, lecz o „wynagrodzeniu za inkaso”. Zbędnie również określono w § 5 uchwały, że: „Zarządzenie poboru podatków w drodze inkasa nie wyklucza możliwości uiszczenia należności przez podatników na właściwy rachunek bankowy urzędu”.

Kolegium RIO w Lublinie informuje, że w toku postępowania nadzorczego Rada Gminy Wysokie, w terminie do 25 marca 2024 r., może złożyć na piśmie stosowne wyjaśnienie bądź dodatkowe informacje, mające istotne znaczenie dla sprawy, może też - uznając przytoczone wyżej racje prawne - dostosować kwestionowaną uchwałę do przepisów prawa.

26 marca 2024 r. o godz. 9:45 w siedzibie RIO w Lublinie - w sali posiedzeń - odbędzie się posiedzenie Kolegium, na którym będzie rozpatrywana sprawa stwierdzenia nieważności części kwestionowanej uchwały Rady Gminy Wysokie.

Przedstawiciel gminy ma prawo wziąć udział w tym posiedzeniu i przedstawić stanowisko w tej sprawie.

Wykonanie uchwały powierza się prezesowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Lublinie

Jacek Grządka

Otrzymują:

1. Rada Gminy Wysokie
2. Wójt Gminy Wysokie